

„Budowanie UE od podstaw wraz z naszymi miastami i regionami”

Deklaracja bukaresztańska
Europejski Komitet Regionów
8. Europejski Szczyt Regionów i Miast, 14–15 marca 2019 r.

Unia Europejska, zbudowana na zasadach wolności, solidarności, demokracji i poszanowania praw człowieka, podstawowych wolności i praworządności, przyniosła ludności Europy trwałą pokój i rozwój.

Globalizacja, rewolucja cyfrowa, zmiana klimatu oraz zmiany demograficzne przekształcają Europę w niespotykanym dotąd tempie. Jeśli nie chcemy, by integracja europejska stała się procesem odwracalnym, wspomniane transformacje, które utrwalają społeczne, gospodarcze i terytorialne nierówności, muszą iść w parze z ukierunkowanym wysiłkiem podejmowanym na wszystkich poziomach sprawowania rządów i muszą być przez te poziomy kształtowane i regulowane, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że jedna trzecia wszystkich wydatków publicznych i ponad połowa inwestycji publicznych realizowana jest na szczeblu niższym niż krajowy.

Ponadto zaufanie do samorządów lokalnych i regionalnych jest przeciętnie rzeczą biorąc większe niż zaufanie do rządu krajowego, a w większości państw członkowskich przewyższa również zaufanie do UE. W tym kontekście miasta i regiony UE oraz ich wybrani przedstawiciele zapewniają bliskość, zaufanie i stabilność w Unii w okresie wzrastających rozbieżności i antagonizmów. Ta stabilność ma zasadnicze znaczenie dla dalszego budowania wspólnej europejskiej przyszłości dla następnych pokoleń.

Jako lokalnie i regionalnie wybrani politycy Unii Europejskiej jesteśmy przekonani, że Unia potrzebuje swoich regionów i miast tak samo, jak one potrzebują jej.

Niniejsza deklaracja stanowi nasz wkład w przygotowanie programu strategicznego na lata 2019–2024, który przywódcy UE mają przedstawić w Sybinie w dniu 9 maja 2019 r.

Wzmocnienie demokratycznej podstawy Unii Europejskiej

1. Demokracja lokalna i regionalna jest zasadniczym elementem europejskiej demokracji. Wielopoziomowe sprawowanie rządów jest konieczne do zapewnienia aktywnego i równego udziału wszystkich szczebli sprawowania rządów w duchu zaufania. Ta lojalna współpraca między wszystkimi poziomami jest konieczna, by UE mogła zrealizować swój cel, jakim jest osiągnięcie w sposób całkowicie rozliczalny, skuteczny i przejrzysty gospodarczego i społecznego postępu obywateli bez względu na ich miejsce zamieszkania.
2. Stosowanie koncepcji „aktywnej pomocniczości” jest niezbędne do tego, by decyzje odzwierciedlały europejską wartość dodaną i były podejmowane na najbliższym obywatelom poziomie w sposób całkowicie rozliczalny, skuteczny i przejrzysty.

3. Większa decentralizacja i lepszy podział władzy stanowią, przy jednoczesnym poszanowaniu ram krajowych, niezbędne elementy dobrych rządów, ponieważ zwiększają przejrzystość, rozliczalność i jakość kształtowania polityki i zapewniają lepsze zaangażowanie obywateli.
4. Należy wzmocnić więzi między Unią a jej obywatelami. Popieramy postulat dotyczący zapewnienia większej liczby narzędzi uczestnictwa w życiu demokratycznym. Aktywnie wspieramy uruchomienie stałego unijnego systemu konsultacji z obywatelami.
5. Konieczne jest lepsze uświadomienie obywatelom UE, szczególnie młodzieży, europejskiego wymiaru ich tożsamości i obywatelstwa, w szczególności poprzez edukację, kulturę i strategie wzmocnienia pozycji młodzieży, by zwiększyć ich poczucie przynależności do europejskiego projektu.

Osadzenie działań UE na szczeblu lokalnym w celu budowania lepszej przyszłości dla naszych współobywateli

6. Miasta i regiony odgrywają przywódczą rolę w realizacji celów zrównoważonego rozwoju, które powinny stać się nadrzędnym, długofalowym modelem ekonomicznym UE, zastępując strategię „Europa 2020”. Należy również upodmiotowić miasta i regiony, by w pełni odgrywały należną im rolę w transformacji na rzecz neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla i zrównoważonej Europy.
7. Jednolity rynek musi iść w parze z realizacją polityk gwarantujących wszystkim korzystanie ze swobód jednolitego rynku oraz zapewniających uczciwość i sprawiedliwość społeczną. Należy wzmocnić społeczny wymiar UE, by prawa socjalne były traktowane na równi z prawami gospodarczymi. Skuteczna europejska polityka włączenia społecznego, a zwłaszcza polityka integracji migrantów, jest niemożliwa bez zapewnienia władzom lokalnym i regionalnym wystarczających środków i bezpośredniego dostępu do odpowiedniego finansowania z UE.
8. Usunięcie utrzymujących się dysproporcji gospodarczych, społecznych i terytorialnych pozostaje ważnym wyzwaniem dla przyszłości UE. Polityka spójności wykazała swoją wartość dodaną dla UE, zwłaszcza poprzez europejską współpracę terytorialną, i należy ją utrzymać po 2020 r. odnośnie do wszystkich regionów, kierując się zasadami dotyczącymi podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar, europejskiego partnerstwa, zarządzania dzielonego i wielopoziomowego sprawowania rządów.
9. Poziom inwestycji publicznych w UE jest nadal zbyt niski, by zapewnić właściwą infrastrukturę publiczną i usługi publiczne. Kluczowe znaczenie ma więc wyeliminowanie luki w inwestycjach publicznych. UE powinna zapewnić władzom lokalnym i regionalnym niezbędne pole manewru w celu wspierania ich inwestycji.
10. Przywódcy UE muszą zapewnić Unii Europejskiej ambitny budżet pozwalający na stawienie czoła przyszłym wyzwaniom i opracowanie trwałych i zrównoważonych polityk UE. Z uwagi na pilną potrzebę podjęcia działań w wymiarze politycznym, społecznym i środowiskowym – wzywamy zatem do szybkiego osiągnięcia porozumienia w sprawie następných wieloletnich

ram finansowych, zgodnie z wytycznymi przedstawionymi już przez Parlament Europejski i Europejski Komitet Regionów.
